

BŘEZOVSKÝ OBČASNÍK

číslo **5** 2019

www.brezova.cz

AKTUÁLNĚ Z MĚSTA

Kamerový systém má první výsledky

Kamerový systém v našem městě, který byl uveden do provozu v druhé polovině srpna, už byl naplno využit pro potřeby nejen naší městské policie, ale rovněž i Policie ČR. Kamerový záznam byl policií vyžádán již dvakrát. Našemu městu posloužil ve chvíli, kdy před vrata sběrného dvora jistý občan složil velké množství izolačního materiálu, který by měl uložit na skládku za jistě nemalý poplatek. To bylo zřejmě důvodem, proč se uchýlil právě k takovému jednání. Zda by takového člověka vyšlo lépe uhradit poplatek na skládku nebo zaplatit sankci našemu městu ukáže čas. Kamerový systém pomáhá nejen pořádku. ■

Sportovní areál u školky má nový kabát

Sportovní areál u mateřské školky má již nový povrch a oplocení. Investice za více než 1 milion korun se vyplatila. Nyní už jen, aby dlouho vydržela. K tomu musí přispět zejména návštěvníci tohoto areálu. Je třeba si uvědomit, že atletický ovál ani nový povrch vnitřních kurtů neslouží k použití jízdních kol, skateboardů, koloběžek či kolečkových bruslí. Na těch je pohyb v areálu zakázán. Je třeba, aby si uvedené uvědomili jak dospělí, tak

i nezletilí návštěvníci areálu, za něž jejich rodiče nesou plnou odpovědnost. Neničme si společné dílo. ■

Zastupitelé chtějí úsekové měření v našem městě

Na svém jednání dne 30. 9. 2019 zastupitelé rozhodli o tom, že má pro naše město smysl pokračovat v jednáních o realizaci úsekového měření na ulici Brněnská. Je to aktuálně jediný efektivní systém, který může garantovat větší bezpečnost našich občanů při pohybu po městě. Je to bohužel často i jediné řešení, jak většinu řidičů přimět k dodržování rychlosti v našem městě. Další jednání se ještě povedou, ale už teď můžeme konstatovat, že činnosti naší městské policie se to negativně nedotkne. ■

Čistírna odpadních vod šlape jako hodinky

Po vynucené investici téměř 2 miliony korun do úpravy technologie naší čistírny odpadních vod (ČOV) jsme docílili stavu, kdy čistírna šlape jako hodinky a výsledky či výstupy jsou takové, jaké očekáváme. K tomuto kroku jsme museli přistoupit v situaci, kdy ČOV dvakrát za sebou zkolabovala a neplnila tak řádně svoji funkci. Nebezpečí zažehnáno. Nicméně se musíme zabývat i následnými kroky, protože ČOV do budoucna nemusí stačit potřebám našich občanů a bude zřejmě třeba přijmout další rozhod-

nutí a opatření k tomu, aby všichni občané mohli tuto ČOV využívat bez omezení. Čas ukáže, ale štěstí přejte připraveným. ■

**GRATULUJEME
MISTRŮM REPUBLIKY!**
Mistrům České republiky
ve vyprošťování u dopravních nehod,
kteří jsou členy jednotky sboru
dobrovolných hasičů našeho města.
Vážíme si vaší práce.

Karel Adámek, starosta

Z OBSAHU

- Aktuálně z města /str. 1
- Odpady, Žádost o byt, Čipování psů /str. 2
- JSDH /str. 3
- Základní škola /str. 4
- Příměstský tábor, Kočičí příběh /str. 5
- Přemnožení koček, Drakiáda /str. 6
- Bartolomějská pouť /str. 7
- Historie domu čp. 167 /str. 8
- Sosoší sv. Jana Nepomuckého /str. 8
- 17. listopad 1989, Oslavy Brezová městem /str. 9
- Advent, Mikuláš, Vánoce /str. 10

JAK NAKLÁDAT S ODPADY II.

Značky na obalech - naši rádci při třídění odpadů

Každý obal je vyroben z nějakého materiálu a někdy je velmi obtížné poznat, z čeho je obal vyroben. Proto jsou na obalech různé značky, které nás informují, jak máme s takovým obalem po použití naložit.

Šipky s číslem nebo zkratkou nás informují o materiálu, z něhož je obal vyroben. Podle nich poznáme, do kterého kontejneru máme obal později vyhodit.

V tabulce jsou nejčastější kódy:

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Papír	PAP	22
Vlnitá lepenka	PAP	20
Hladká lepenka	PAP	21
Bílé sklo	GL	70
Zelené sklo	GL	71
Hnědé sklo	GL	72
Ocel	FE	40
Hliník	ALU	41
Dřevo	FOR	50
Polyethylentereftalát	PET	1
Polypropylén	PP	5
Polystyrén	PS	6
Polyetylén (rozvětvený)	LDPE	4
Polyetylén (lineární)	HDPE	2
Kombinovaný obal	C/	obal je vyroben z více materiálů a ten za lomítkem převládá
Nápojový karton	C/PAP	81 a 84 kombinovaný obal, kde převládá papír

Panáček s košem znamená, že použitý obal máme hodit do příslušné nádoby na odpad. Pokud se jedná o obaly od chemických výrobků, přečtěte si informace od výrobce, zda obal nevyžaduje specifický způsob nakládání. Pokud obsahuje nějaké nebezpečné látky, odnáší se na sběrný dvůr.

Svoz nebezpečného odpadu ukládaného na sběrných místech po městě již nebude prováděn.

Zelený bod znamená, že je za obal zapláceno do systému EKO - KOM, jenž zajišťuje sběr a využití obalových odpadů. Pokud si koupíte obal, na kterém je značka ZELENÝ BOD znamená to, že výrobce zaplatil za jeho recyklaci. Takže, až vypijete limonádu nebo dojdete sušenky, odhodte jejich obaly do barevného kontejneru. ■

Jaromír Staněk

JAK ŽÁDAT O MĚSTSKÝ BYT V BŘEZOVÉ

Častá otázka nejen našich občanů. Nájem bytů v Březové nad Svitavou se řídí Pravidly pro nakládání s byty ve vlastnictví města Březová nad Svitavou (dále jen pravidla), která vydala rada města již v roce 2018 jako vnitřní směrnici č. 2/1018.

Žádosti o pronájem bytu se na Městském úřadě Březová nad Svitavou během roku neshromažďují. Teprve ve chvíli, kdy se uvolní byt, zveřejní město na úřední desce minimálně po dobu 15 dnů záměr pronájmu příslušného bytu. Na základě zveřejněné informace o volném bytě jsou

v době od zveřejnění do uzávěrky přijímány žádosti o přidělení bytu. Žádosti jsou ke stažení na webových stránkách města v záložce Úřad – Bytová politika nebo k vyzvednutí u paní Křivkové na matrice městského úřadu. Řádně, pravdivě a úplně vyplněná žádost se odevzdá na podatelnu městského úřadu. Po uzávěrce příjmu žádostí jsou tyto posouzeny v souladu s podmínkami pro hodnocení žádostí, které jsou uvedeny v pravidlech. Mezi rozhodující faktory pro získání nájemního bydlení patří např. délka trvalého pobytu zájemce v našem městě, počet dětí, trvalý pracovní poměr. Upozorňujeme na to, že neúplné žádosti jsou při posuzování vyřazeny.

Po získání nájemního bytu složí nájemce jistotu ve výši tří měsíčních nájmů, která je splatná nejpozději den před podpisem smlouvy. Smlouva je uzavřena na dobu určitou, nejdéle na dva roky. Rozhodnutí rady města o přidělení nájemního bytu je rozhodnutí kolektivního orgánu. Z tohoto důvodu není možné požadovat zdůvodnění rozhodnutí ohledně přidělení či nepřidělení bytu.

Pokud tedy máte zájem bydlet v nájemním bytě, jehož vlastníkem je město Březová nad Svitavou, doporučujeme sledovat úřední desku na budově městského úřadu nebo elektronickou úřední desku na www.brezova.cz. ■

Jitka Bencová, místostarostka

POVINNOST ČIPOVÁNÍ PSŮ OD 1. LEDNA 2020

S předstihem upozorňujeme všechny vlastníky a chovatele psů, že podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) s účinností od 1. ledna 2020 musí být každý pes označen elektronickým čipem.

Povinně by se měli čipovat všichni psi, nejdříve však ve věku kolem půl roku, v době prvního očkování proti vzteklině. Svého psa můžete nechat čipovat již letos, není třeba čekat na žádné konkrétní datum. Povinné očkování psa proti vzteklině je od 1. ledna 2020 platné, pouze pokud je pes takto označen. Sankce za nedodržení by se mohly pohybovat v rozmezí 20–100 tisíc Kč v závislosti na druhu provinění. Výjimkou je pouze pes, který je označen čitelným tetováním provedeným před 3. červencem 2011.

Výhody čipování: zaběhnutý pes se rychleji vrátí k majiteli, při odcizení psa se snáze prokáže jeho vlastnictví, lepší průkaznost identity psa, snadnější monitoring chovu psů, lepší dohledatelnost majitele v případě nutnosti postihu za týrání zvířat, umožnění kontroly psů při prodeji, snadnější vycestování se psem do zahraničí (ve většině evropských států již povinné čipování psů platí).

Poživovací cena jednoho čipu se pohybuje cca mezi 120–450 Kč a závisí na typu čipu. Dále si veterináři účtují za aplikaci čipu cca 300–550 Kč. Životnost čipu se odhaduje na 25 let. Mikročip je přibližně milimetr široké a centimetr dlouhé miniaturizované zařízení, které je naprogramováno čitelným kódem, který je jedinečný a neopakovatelný. Čip je možno aplikovat zvířeti v jakémkoliv věku.

Po označení psa mikročipem doporučujeme všem majitelům psů zaregistrovat se v Národním registru majitelů zvířat www.narodniregistr.cz/o-nas.php. Teprve po zaregistrování plní mikročip funkci prostředku k vyhledávání a nalezení vašeho psa v případě zaběhnutí. ■

Jitka Bencová, místostarostka

Mistři České republiky ve vyprošťování u dopravních nehod jsou ze Březové nad Svitavou!!!

Jednotka hasičů města Březová nad Svitavou se stala mistry České republiky ve vyprošťování u dopravních nehod.

Tým soutěžící za Pardubický kraj byl zároveň jednotkou pocházející z nejmenšího města České republiky, jež se Mistrovství zúčastnila. Jednotka o titul bojovala ve složení: Jaroslav Vlk – velitel, Martin Kolář – strojník, Radek Pavlíček – předlékařská pomoc a Libor Štoudek – hasič. Ve dnech 4.10. - 5.10. 2019 proběhlo Mistrovství ČR JSDH ve vyprošťování u dopravních nehod.

Mistrovství se konalo v hanácké metropoli Olomouci, pod záštitou primátora Statutárního města Olomouce a hejtmana Olomouckého kraje.

Čtrnáct krajských reprezentací se utkalo o titul mistra republiky v soutěži, která simuluje reálné podmínky při zásahové činnosti hasičů u dopravních nehod. Scénáře byly vybírány z reálných událostí a jsou hodnoceny zkušenými rozhodčími dle platných pravidel pro tento typ soutěže. Limit pro vyproštění zraněné osoby je 20 minut.

Rozhodčí hodnotili taktiku zásahu, techniku i charakter první pomoci. Jediná cesta na Mistrovství ČR vedla přes krajské kolo. Vstupenkou na republikovou soutěž byla pro týmy z Pardubického kraje soutěž v Pardubicích, která se konala 10.9.2019 u nákupního centra Globus. Krajského kola se účastnilo 12 jednotek. Vítězný tým JSDH Březová nad Svitavou se tedy mohl těšit z úspěchu a postupu na Mistrovství České republiky.

Závěrem chceme vyjádřit obrovské poděkování nejen našim rodinám za respektování času stráveného tréninkem, ale také Jiřímu Jedlinskému, Martinovi Čuhelovi a Nele Kláse za technickou podporu. ■

Nábor členů do jednotky
 Chcete se stát členem naší jednotky?
 Je Vám více než 18 let a bydlíte ve Březové?
 Pak nás neváhejte kontaktovat na našem facebooku:
 JSDH města Březová nad Svitavou
 nebo na našem e-mailu: jpo2-brezova@seznam.cz

Radek Pavlíček

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

V tomto školním roce navštěvuje naši základní školu 206 žáků. Na prvním stupni je 119 žáků v šesti třídách, na druhém stupni 87 žáků ve čtyřech třídách. Do školních lavic letos zasedlo 27 prvňáčků.

Přejeme všem žákům i rodičům úspěšný a pohodový školní rok. ■

ADAPTAČNÍ KURZ

Dne 24. září 2019 přijely do naší školy pracovnice Střediska volného času Tramtářyje Svitavy, aby vedly adaptační kurz pro žáky 6. třídy. Paní Lenka Waltová a Pavlína Šmerdová měly pro žáky připraveny různé hry, které měly za úkol prověřit stmelení kolektivů.

Na hřišti na Dlouhé si žáci vyzkoušeli mluvení se sirkou mezi zuby, dotekovou hru s čísly, psaní sms oblíbenému youtuberovi a další nápadité činnosti. Hry byly zaměřeny pohybově a současně rozvíjely logické myšlení žáků.

Dopoledne uběhlo jak voda a žáci prokázali, že mají dobrý kolektiv, který dokáže i přes drobné rozpory spolupracovat. ■

VZDĚLÁVACÍ EXKURZE

I v letošním školním roce je naše základní škola zapojena do již 3. etapy projektu Vzdělávací programy paměťových institucí do škol.

1. Strážnice

Dne 25. září 2019 se celý druhý stupeň naší školy vydal na dvoudenní exkurzi. Ve středu jsme navštívili skanzen ve Strážnici. 6., 7. a 8. třída měla připraven program s názvem Lidská práce. Žáci se nejprve zapojili do ruční sklizně brambor, poté procházeli vybraná stavení, v nichž se seznamovali se způsobem života před 100 lety. Mohli se obdivovat

práci hrnčičů, fyzicky náročnému tkaní na stavu, ruční výrobě rukavic, pletení košíků nebo výrobě krpců.

Žáci 9. třídy se stali prvorepublikovými četníky a v programu s názvem Detektivní příběh Cyrila Čerešňáka řešili neobvyklý detektivní případ.

Odpoledne všechny žáky přivítal renesanční zámek Strážnice, ve kterém v současné době sídlí Národní ústav lidové kultury. Žáci se zajímali zejména o expozici moravských krojů a o neobvyčejnou výstavu obrazů lidových umělců. ■

2. Brno

Druhý den žáky očekávalo Moravské zemské muzeum v Brně. Pro každou třídu byl připraven jiný vzdělávací program. 6. třída navštívila expozici Zaniklý život na Moravě. Lektorovaná prohlídka byla zaměřena na vývoj života v jednotlivých geologických érách. Prostřednictvím moravských zkamenělin se žáci postupně přenesli do pravěkých moří a souší mezi naše dávné předky. 7. třída absolvovala program Fauna Moravy. V této zoologické expozici byla zvířata předváděna formou dioramat ve výřezech jejich přirozeného prostředí. Tato metoda umožnila žákům lépe poznat biologii jednotlivých druhů a představit si, jak žijí ve volné přírodě. 8. třída se pohybovala v expozici Mendelianum, atraktivní svět genetiky. Díky spojení historických prostor, kde působil zakladatel genetiky Johann Gregor Mendel, se špičkově zařízenou laboratoří si mohli žáci aktivně vyzkoušet řadu laboratorních postupů od opylování květů hrachu až po genovou expresi. 9. třída se zapojila do programu Středoevropská křížovatka: Morava ve 20. století – Od konce monarchie k samostatnému státu. Žáky zaujaly hlavně příčiny a důsledky prvního světového válečného konfliktu a dále vznik a postavení Československé republiky v meziválečné Evropě. ■

Bohuslava Zelená

PRÍMĚSTSKÝ TÁBOR - SUPER PRÁZDNINY 5. - 9. 8. 2019

V pondělí 5. 8. 2019 se sešlo 41 nedočkavých dětí v sále kulturního domu Březová nad Svitavou. Zde se rozdělily do čtyř barevných oddílů. Tentokrát to nebyla jen barva, která je celý tábor provázela, ale i živly (oheň, voda, vzduch a země). Poté, co se vzájemně seznámily, následovaly hry a soutěže na téma živly. Po opravdu vydařeném dopoledni, jsme odešli na oběd do školní jídelny. Odpolední program pokračoval i nadále v duchu čtyř živlů, ale tentokrát venku na atletickém hřišti a v lese.

V úterý nás čekal výlet vlakem do Prahy. V Březové nad Svitavou nám mimořádně zastavil pro cestu tam i zpět vlak společnosti Regiojet, pro děti zase něco nového. Po příjezdu do Prahy nás čekala návštěva muzea čokolády a nejen to, děti si mohly vlastnoručně vyrobit a ozdobit pravou belgickou čokoládu, kterou si samozřejmě mohly odnést domů. V muzeu bylo k vidění, jak se čokoláda pěstuje a zpracovává a nejen to. Prohlédli jsme si i muzeum voskových figurín. Poté následovala krátká procházka po Praze (orloj, Staroměstské náměstí, Karlův most s výhledem na Malou stranu a Pražský hrad). Návštěvu Prahy jsme zakončili občerstvením v McDonaldu.

Ve středu jsme se vydali vlakem do Ústí nad Orlicí. I když to ráno vůbec podle počasí nevypadalo, dopoledne jsme strávili dováděním v aquaparku a na závěr dne jsme se ještě trochu potrénovali v minigolfu. Počasí naštěstí vydrželo a nez mokli jsme.

Ve čtvrtek nás vlak dovezl do Brna. Zde nás čekala návštěva Otevřené

zahrady. Jako první děti čekala komentovaná prohlídka zahrady, kde si mimo jiné děti mohly vyzkoušet, jak fungují některé živly např. pomocí šlapacích kol roztočit větráky nebo pomocí zrcadel zachytit sluneční paprsek. Prohlídka nás dále zavedla do bylinekové a zvířecí zahrádky. Děti poznávaly bylinky a rostliny, které zde pěstují. Následovala zábava u „vody“. U simulátoru vodního toku měly děti možnost si vyzkoušet, jak například postavit hráz atd. Po chvíli zábavy následovalo luštění pod názvem Za ovocem do zahrady. Děti měly pomoci nápověd v zahradě vyluštit křížovku. Za správné vyluštění následovala odměna. Poté jsme „vyšplhali“ k hradu Špilberk, něco jsme si pověděli o Brně a hradu a pak už jsme museli odejít na vlak zpět domů.

A je tu pátek, poslední den našeho příměstského tábora. Naše cesta vlakem a následně autobusem směřuje na raňč do Radiměře. Zde nás kromě her a opékání párku, čeká všechny projížďka na koních. Děti byly nadšené. Moc se jim to líbilo. Mohly si také vyzkoušet práskání bičem. Každý si mohl domů odnést podkovu. A zde jsme také celý tábor ukončili a odjeli autobusem a vlakem zpět domů.

Parta vedoucích: Jana Bártová, Pavla Cupalová, Eliška a Kateřina Macháňovi

Chtěli bychom touto cestou poděkovat Městu Březová nad Svitavou, obci Brněnec, Pohledy, Rozhraní a Lavičné, které přispěli finančně na oba tábory. ■

Pavla Cupalová

KOČIČÍ PŘÍBĚH ZE SLUNEČNÍHO ÚDOLÍ ANEB MUSÍ OPUŠTĚNÁ KOČKA SKONČIT ŠPATNĚ

Sobotní červnové ráno, někdo zvoní. Před vchodem stojí moje kamarádka, celá uplakaná. Mezi vzlyky mi vypráví, že v zahradě protějšího domu našli velice zubožené kotě. Z očního důlku mu vylézali červi, na hubených nožičkách už nemohlo skoro stát, o misku s krměním nejevilo zájem. Potomek jedné z koček, které **ničí nejsou**. Ale možná jejich rodiče patřili nejmenovanému občanovi, který se o ně moc nestaral a když se odstěhoval jinam, zůstaly poblíž původního domu a v přilehlých zahradách a dvorcích sháněly něco na zub. Jaro s létem přinesly další kotata. Většina nepřežila, tu a tam některé zabloudilo na naši stranu ulice, ale i přes veterinární ošetření, dopadlo špatně. Vloni na podzim se rezavá kočka nastěhovala se dvěma malými koťaty k sousedce naproti v ulici. Rodinka to byla dost hubená, černorezavé kotě mělo infekci v očích a vypadalo neduživě, mourovaté bylo čilejší. Z obou se vyklubaly kočičí holky. Měly štěstí, pravidelný přísun jídla jim umožnil přečkat zimu. Žádní mackové z nich nevyrostli, nedostatek stravy v útlém věku se na nich podepsal. Navíc všechny byly plaché, nějaké veterinární ošetření nepřicházelo do úvahy, jen antibiotika do krmění, aby netrpěly kočičí rýmou. Nadělení se dostavilo zjara

v podobě rezavo-bílého kocoura. Výsledek je popsán výše plus neznámý počet sourozenců, bratránků a sester v neznámém stavu někde v úkrytu.

Mnohdy se dobře ví, kdo zvíře opustil. Pokud mu to někdo připomene, s klidem se vymluví, že kočka není jeho, on se **NĚKDO** postará. Anebo - **NIKDO**. Kočku si člověk domestikoval dávno, osvědčila se jako účinný lovec myši. Vděk za službu je popsán na začátku.

Jedna kočka není žádný problém na krmění, ubytování ani ošetření. Jenže kočky se velmi snadno množí, 4-6 mláďat v jednom vrhu 2x ročně vytvoří rychle skupinu znamenající nepříjemnosti. Konkrétně to jsou výkaly v okolí pobytu, lov ptáků, značkování rajónu, nemocná zvířata. Proto **apeluji** na majitele kočičích společníků, **na jejich zodpovědnost i soucit a prosím**, aby je zbytečně nenechali množit a tím rozšiřovat armádu vyhublých, nemocných a nešťastných koček. Humánní řešení se nabízí provedením veterinárního zákroku známého jako **kastrace**. Setkala jsem se s názorem, že kastrace je týrání a mrzačení. Myslím, že nechtěná a hladová zvířata ve zbídačeném stavu naplňují význam těch dvou slov mnohem výstižněji. ■

Eva Fečková

V minulosti se používaly nechvalně známé způsoby regulace, veterinární péče nebyla tak dostupná jako v současnosti. Časy se mění a zákrok zvaný kastrace příslušníci kočičího rodu zvládají dobře. Zajištění operace, doprava a pooperační péče vyžadují čas a hlavně finance, což se málokomu zamlouvá.

Zjistila jsem, že existuje nezisková organizace **Feliti club z.s. , která hradí úplně nebo částečně kastrace toulavých koček**. Pochopitelně zájemce o spolupráci musí splnit klubem požadované podmínky (viz <http://felitikastruje.cz>). Základem pro spolupráci je příběh popisující osud zvířete nebo celé skupiny zvířecích tuláků. Organizace podle toho rozhodne, zda uhradí celou operaci nebo jestli žadatel zaplatí menší příspěvek. Odchyt, dopravu a pooperační péči musí zajistit žadatel. Ujistuji čtenáře, že se nám díky spolupráci s Feliti clubem z.s.podařilo vykastrovat 3 kočky a jednoho kocoura. Nejnáročnější částí akce byl odchyt velmi plachých zvířat a museli jsme požádat o pomoc městskou policii.

Doplňuji, že kastrace je prováděna v celkové anestézii, zvířátko dostane léky proti bolesti, nevolnosti a zvracení, nakonec i antibiotika působící několik dní . Druhý den pacient funguje bez potíží, další péči v podstatě nepotřebuje. Do 10-ti dnů se rána zahojí. Navíc antibiotika pomohou při zacelení šrámů z minulosti a zbaví kočku případné infekce. Je-li opuštěné zvíře kontaktní , odpadá nejistota s odchytom a vše může proběhnout hladce.

Vím určitě, že kromě Slunečního údolí se kočičí tuláci pohybují i v jiných částech našeho města a nekontrolovaně se množí. **Proto se svěřuji se svou zkušeností a nabádám spoluobčany , kteří toulavým a opuštěným kočkám zajišťují stravu, aby se nebáli a využili popsanou možnost vedoucí k výraznému snížení nechtěné kočičí populace.**

Nakonec přidávám důležité sdělení, že MÚ Březová n. Svitavou od letošního roku přispívá majitelům koček na kastrace. Podrobnosti jsou uvedeny na webových stránkách města. ■

Eva Fečková

DRAKIÁDA

Po čtyřech letech pořádala kulturní komise města Březová nad Svitavou dne 29. září 2019 Drakiádu. Celé dopoledne převládalo bezvětří, ale úderem třetí hodiny se počasí umoudřilo a zvedl se vítr. Krotitelé draků, kteří později dostali i osvědčení, se mohli pustit do krocení svých papírových a jiných kamarádů na provázku.

Počasí účastníkům vyšlo na jedničku, byl to jeden z těch hezkých podzimních dní, kdy svítilo slunce, ale foukal i vítr, takže se mohli dráčci vznášet na obloze. Kromě osvědčení pro Krotitele draků dostali účastníci i drobnou sladkost pro posílnění. Ukázalo se, že pouštění draků není zábava jen pro děti, ale své místo na kopci si našli i někteří dospělí.

Občerstvení v podobě čaje, který byl pro děti zdarma, limonády a párků v rohlíku připravili březovští hasiči. Program moderoval a zvučil pan Tomáš Janků.

Pro děti i jejich rodiče byl připraven i doprovodný program. Každý si mohl zvolit stanoviště, ve kterém chce zkusit soutěžit o nějakou tu sladkost. Vybrat si mohli například přetahování lana, hod míčků do kyblíku a jiné. ■

Za kulturní komisi Kateřina Štoudková

OSVĚDČENÍ

pro krotitele draků

2019

Osvědčení platí jeden rok

XXX. BARTOLOMĚJSKÁ POUŤ

Předpoutová zábava s kapelou Robur Rock zahájila v pátek 23. srpna 2019 tradiční společenskou slavnost v našem městě, kterou je již třicet let Bartolomějská pouť. Program pouti byl připravován dlouho a pečlivě a již nyní začínáme s přípravami na další. Pokud se budete chtít jakýmkoliv způsobem podílet na přípravě poutového programu, budeme jen rádi. Doufám, že ten letošní se přiblížil vašemu vkusu a bavili jste se.

Možná jste si někteří všimli, že v průběhu odpoledne několikrát proletělo velmi nízko nad parkem malé sportovní modrostříbrné letadlo. Takto nás pozdravil zpěvák kapely Robur Rock Petr Sedlák. ■

Jitka Bencová, místostarostka

HISTORIE JEDNOHO DOMU PRAŽSKÁ č.p. 167

Při výjezdu z města směrem na Svitavy stojí v kopci na levé straně nepřehlédnutelná budova s velmi bohatou minulostí. Dala kopci též jméno. Původně byl uváděn jako Rauchenberg. Později Gummiberg, Gumovka nebo Březovák.

Historické prameny neuvádějí, kdy byla postavena, ale písemná zmínka o ní je už v roce 1866. Postavena byla jako továrna na gumové zboží Gummi webwahren fabrik Lurie – Bauer. Výroba běžela až do konce dvacátých let minulého století, kdy ji ukončila hospodářská krize.

V době 2. světové války zde byli ubytováni tzv. národní hosté. Jednalo se o obyvatele německé národnosti z Bessarábie a Německé Bukoviny, kteří zde čekali na přidělení hospodářských usedlostí na území okupovaných Německem. K tomu nedošlo a museli utéci před postupující frontou. Na krátkou dobu se na jaře 1945 v budově ubytovaly jednotky Ruské osvobozené armády generála Vlasova. Po osvobození Československa zde vznikl sběrný tábor pro německé obyvatelstvo. Z počátku bylo využíváno pro práce ve městě. Část mužů odeslali na Ostravsko, kde pracovali jako horníci v dolech. V dalším období do jara 1946 odsud odcházely skupiny Němců do Svitav, a potom dále do Německa.

Po skončení činnosti sběrného střediska se o budovu zajímaly Topičovy květinové závody z Pardubic, které zde vyráběly umělé květiny. Po znárodnění v této činnosti pokračoval Centroflor, který výrobu přesunul v roce 1951 do Olešnice. Objekt byl znovu prázdný. Sloužil i jako sklad obilí. V roce 1950 bylo v Poličce založeno výrobní družstvo VKUS, jehož ústředí v roce 1962 přesídlilo do Svitav. Přesné zahájení výroby VKUSu v Březové nad Svitavou se mi dosud nepodařilo zjistit, a byl bych za tuto informaci vděčný. Dá se předpokládat, že to bylo v polovině padesá-

tých let. Vyráběly se tu textilní a provaznické výrobky. Pracovalo zde přes šedesát zaměstnanců. V prosinci 1992 výrobní družstvo VKUS zaniklo a přeměnilo se v textilní výrobní družstvo DORIS, které pokračovalo ve výrobě až do roku 2011, kdy byla výroba ukončena. V dalších letech v části budovy sídlil autoservis, využívali ji hasiči pro nácvik práce v zadýmených prostorách a sídlila v ní pracovní skupina města. Jednou z myšlenek také bylo vytvořit v ní paintbalovou střelnici. Družstvo DORIS budovu prodalo a nový vlastník, společnost Bzenecká sýpka s. r. o., předložil v roce 2018 zastupitelstvu záměr přestavět část na bytový dům a část pro jiné využití. Toto nebylo schváleno. Budova je podle územního plánu průmyslový objekt. ■

Bedřich Škraňka

SOUSOŠÍ sv. JANA NEPOMUCKÉHO NA MORAVSKÉM NÁMĚSTÍ

Stav této březovské dominanty, bez které si naše náměstí snad ani neumíme představit, je neutěšený. Jednak zapracoval zub času, a pak vandalové. S vandalismem samotným mnoho neuděláme, ale instalaci kamerového systému ve městě můžeme alespoň případné původce poškození identifikovat a následně nápravu škod z jejich peněženek financovat.

Poškození sousoší je znatelné nejen prostým okem, ale po provedeném restaurátorském průzkumu se dá říci, že další existence sousoší je vážně ohrožena. Samotnému průzkumu předcházelo několik administrativních úkonů. Průzkum samotný s povolením o zrestaurování bude podkladem k žádosti o dotaci na kompletní opravu sousoší, která bude stát více než půl milionu korun. Pevně věřím, že dotační možnosti nám v příštím roce umožní požádat o příspěvek na tuto památku, která je zapsána v seznamu kulturních památek České republiky. Společně s renovovaným parkem pak jistě bude nejen okrasou náměstí, ale i připomínkou dob minulých.

Susoší tvoří ústřední postava sv. Jana Nepomuckého, kolem jsou na nárožních pilířích rozmístěny sochy sv. Rocha, sv. Antonína Paduánského, sv. Šebestiána a sv. Floriána. Ve výklenku ústřední sochy potom byla soška ležící sv. Rozálie, která byla ukradena.

Naštestí však šlo pouze o kopii. Kolem sousoší byla kuželková balustráda, která je zcela zničená, zachovalo se pouze několik celých kuželek, rozlomené části, pokud to jen trochu bude možné, budou při opravě použity. Susoší je barokní a pochází z roku 1732. Poslední

restaurátorské zásahy proběhly v roce 1980–1981, další potom v letech 1994 a 1998. Připravovaná renovace vydrží snad delší dobu než ty předchozí, a to nejen díky kamerovému systému, který sochy pohlídá.

Jitka Bencová, místostarostka

Susoší sv. Jana Nepomuckého na fotografii z 30. let minulého století

17. LISTOPAD 1989 V BŘEZOVÉ NAD SVITAVOU

Tento den byl zlomem v našich novodobých dějinách. V našem městě ale začal úplně obyčejně.

V pátek 16. listopadu 1989 byla v Památkovém domě na náměstí otevřena výstava k 50. výročí uzavření českých vysokých škol, popravě devíti studentských vůdců a uvěznění 1200 studentů do německého koncentračního tábora Sachsenhausen. O událostech v Praze na Národní třídě jsme se dozvěděli v sobotu 17. listopadu z ranních zpráv.

O počátku dalšího vývoje v našem městě se v kronice zachoval tento zápis:

„Všeobecně lze říci, že nedošlo k vážnějším vystoupením jak dosavadních „mocipánů“, tak k vášnivějším projevům těch občanů, poznamená hle začali chápat, o co vlastně jde. Je třeba říci, pro stávající členy KSČ a zaryté funkcionáře se jednalo o stále hlouběji projevující se šok, o zvrat situace, kterému zpočátku nevěřili. Naopak byli přesvědčeni, že se jedná o hnutí odporu omezeného počtu dobrodruhů, kteří přece nemohou jejich partajnickým kolosem otřást.“

V oficiálním tisku pokračovalo vychvalování stávajícího režimu a odsuzování rozvrátitelských sil. Informace o skutečném průběhu událostí se doručovaly ještě ilegálně:

„Prostřednictvím převážně cyklostylovaných zpráv byli občané na různých vývěskách informováni o celkovém dění kolem nás a o dění v naší obci. Našla se i celá řada horlivců, kteří tyto zprávy ničili a nahrazovali často ne právě slušnou formou stylizovanými letáky v zakořeněné víře, že přece kdo má moc, má také pravdu bez ohledu na skutečnost.“

Po mladší občany je nutno připomenout, že v roce 1989 jsme byli ještě součástí velkého Brněnce. Vznikl v roce 1976 sloučením Brněnce, Březové nad Svitavou, Moravské Chrastov

vé, Chrastové Lhoty, Želivska a Horákovy Lhoty v jeden územní celek. Březová nad Svitavou už tehdy začala řešit svůj další osud samostatně:

„Dne 7. prosince 1989 bylo založeno místní Občanské fórum (OF) v počtu 18 členů. Mluvčími se stali:

Moravec František ml., č. p. 47, 37 roků, technik
Illa Milan, č. p. 97, 36 roků, učitel

Jurka Rudolf, č. p. 282, 30 roků, skladník

Dne 14. prosince 1989 se uskutečnila schůzka OF v místní škole. Zúčastnilo se celkem 80 osob.“

Od tohoto data nabral další vývoj v našem městě rychlý spád:

„Dne 22. prosince 1989 se uskutečnilo shromáždění občanů v celkovém počtu asi 200 lidí. Na tomto shromáždění byli zúčastnění seznámeni s programem OF. Mluvčími byli:

Kobylka Milan, č. p. 177, 58 roků, dělník (dříve učitel)

Moravec František ml.

Ing. Jandl Bedřich, č. p. 274, 32 roků, technik

Jurka Rudolf

Pavlíček Josef, č. p. 105, 50 roků, dělník

Již 27. prosince 1989 došlo k dalšímu shromáždění občanů v Národním domě. Zúčastnilo se 250 osob. Hlavním bodem byla příprava ankety OF týkající se záležitostí naší obce.

28. prosince 1989 bylo založeno koordinační centrum OF. Byly vypracovány a schváleny požadavky na radu MNV. Tyto požadavky byly mluvčími OF dne 29. prosince 1989 předány radě MNV:

1. Žádáme za OF zúčastnit se všech zasedání rad MNV.
2. Žádáme, aby zápisy schůzí byly prováděny průpisem, aby byly podepsány ověřovatelem a jedenkrát předány OF.
3. Žádáme personální změny v radě MNV.

4. Žádáme, aby bylo člene rady pí. Sedlákové umožněno velmi úzce spolupracovat s předsedou J. Bednářem a tajemníkem J. Pavlou s tím, že oba dokončí svoje úkoly ve stávajícím MNV.

Za místní OF v Březové nad Svitavou mluvčí:

Kobylka Milan v. r.

Ing. Jandl Bedřich v. r.

Pavlíček Josef v. r.

Jurka Rudolf v. r.

Moravec František ml. v. r.

Místní OF vypracovalo dopis a anketní otázky pro občany naší obce. Dne 30. 12 1989 byl dopis a anketní otázky předány do každé rodiny. Otázky byly tohoto znění:

Anketa OF

Žádáme vás o váš názor, připomínky a požadavky k těmto oblastem:

1. Stavba obchodního střediska v Březové.
2. Služby obyvatelstvu.
3. Činnost MNV.
4. Práce poslanců.
5. Kulturní vyžití v obci.
6. Sportovní vyžití v obci.
7. Činnost OF v Březové.
8. Družstevní nebo individuální výstavba.
9. Zásobování.
10. Autobusová doprava.
11. Otázka životního prostředí.
12. Péče o starší občany.
13. Oprava koupaliště.
14. Cokoliv jiného.“

Vyplněné anketní lístky se měly odevzdat v obou samoobsluhách do 10. ledna 1990. Dnes s odstupem třiceti let můžeme hodnotit, jak se jednotlivé body podařilo realizovat. Zamyslete se znovu nad nimi a proveďte svoje hodnocení. ■

Bedřich Škraňka

OSLAVY XX. VÝROČÍ BŘEZOVÉ NAD SVITAVOU MĚSTEM

Dalším „kulatým“ výročím, které připadá na letošní rok, je určení Březové nad Svitavou městem, o kterém jsem podrobněji psala v článku o této události v Březovském občasníku č. 1/2019.

Oslava jubilea města se uskuteční 23. listopadu 2019 v kulturním domě, kde bude instalována malá výstava a večer od 19.00 hodin vystoupí sourozenci Ulrychovi a skupina Javory.

K výročí město Březová nad Svitavou vydalo publikaci o našem nejvýznamnějším rodáku prof. PhDr. Dr. tech. h. c. Karlu Františku Edvardu rytíři Kořistkovi, jejímž autorem je čestný občan našeho města Mgr. Oldřich Pakosta. Knížku lze zakoupit v Městské knihovně a informačním centru Březová nad Svitavou. ■

Jitka Bencová, místostarostka

Z HASIČÁRNY

Elegance bez bariér

je název charitativní modní přehlídky, která je jediná svého druhu v České republice. Do 6. ročníku se se zapojili hasiči z Územního odboru Rychnov nad Kněžnou a nafotili kalendář. Výtěžek z prodeje kalendáře poputuje rodině malé Aničky, která je ležící a maximálně si sedne. Do této dobročinné akce se zapojilo SDH Březová nad Svitavou, paní Jitka Bencová, pan Ladislav Zapletal, SDH Želivsko, SDH Študlov, jejich rodinní příslušníci a příznivci hasičů. Chtěla bych všem moc poděkovat, že se během krátkého času podařilo vybrat částku, která aspoň trochu pomůže. Aničce přejeme jen to dobré. ■

Za SDH Vladka Bártoová

ADVENT, MIKULÁŠ A VÁNOCE V BŘEZOVÉ

Začátek adventu letos připadá na 1. prosince, v tento den společně rozsvítíme vánoční strom. Jistě neuniklo vaší pozornosti, že strom začal po minulé zimě trochu chřadnout a rezavělo mu jehličí. Stromu jsme dodali živiny a oschlé větve začaly znovu zelenat. Doufáme tedy, že strom nám ještě dlouho bude přinášet radost nejen v zimě.

Mikulášskou nadílku si děti odnesou od Mikuláše, anděla a čertů z kulturního domu 5. prosince.

Další každoroční akcí bude společné zpívání koled u vánočního stromu na Moravském náměstí. Koledy zpíváme s ostatními v rámci projektu *Česko zpívá koledy* již čtvrtým rokem. Budeme moc rádi, když přijdete podpořit tuto celorepublikovou akci, které se v loňském roce zúčastnilo přes 130 tisíc lidí po celé naší zemi. A nezpívalo se jen na území České republiky, ale Češi zpívali třeba i v Madridu.

Svitavy Ukulele Ensemble je uskupení, které se nám představilo již na Bartolomějské pouti. Vystoupí i v kostele sv. Bartoloměje na adventním koncertě 15. prosince od 18.00 hodin. Věřím, že si najde své příznivce, kteří zaplní lavice našeho kostela. Koncertní repertoár samozřejmě bude mít kapela upravený k tématu adventního času.

Účast na vánočním koncertě nám již vloni přislíbilo pěvecké sdružení Dalibor ze Svitav. Pan farář Michut s povděkem přijal tradici vánočních koncertů právě na 2. svátek vánoční, na Štěpána. Budeme se tedy tohoto data držet i v letošním roce.

Jitka Bencová, místostarostka